Десета Международна олимпиада по лингвистика

Любляна (Словения), 30 юли – 3 август 2012 г.

Решения на задачите от индивидуалното състезание

Задача №1. Словоредът е OSV (О: допълнение, S: подлог, V: глагол), NA (N: съществително, A: прилагателно).

 $A \rightarrow V$ ('правя A'): A-man.

 $V \rightarrow A$:

V	'когото винаги Vт'	'който винаги V N'		
-n	-l-muŋa	Nl-ŋay-muŋa		
-nu	-y-muŋa	N - nay-muŋa		

Всяко съществително се предхожда от член:

0	S	
balan	baŋgun	жени, опасни животни и предмети
bayi	baŋgul	мъже, животни
bala	baŋgu	всички други неща

Подлогът и определенията му получават окончанието

- -ŋgu, ако думата завършва с гласна и съдържа две срички;
- -qu, ако думата завършва с гласна и съдържа повече от две срички;
- -Du, ако думата завършва със съгласна; D е преградна съгласна, учленявана на същото място в устата като последния звук на думата.
- (a) Скакалецът не е нито жена, нито опасно животно, но се членува по същия начин, значи това трябва да е "старата жена" от мита. Езиковедът помислил, че bangun bundin в пример (14) е грешка.
- (b) 17. balan nalnga bangul numangu guniymunagu bambunman. Бащата, когото винаги търсят, лекува момичето.
 - 18. bala diban bilmbalmuŋa baŋgun biŋɨriŋɨu guninu. Гущерът търси камъка, който винаги бутат.
 - 19. bayi bargan bangul yarangu gubimbulunun janaymun agu ban jan. Мъжът, който винаги обвинява лекари, следва валабито.
- (с) 20. Малкото валаби гледа водното конче.

bayi yirinjila bangul bargandu wurangu buran.

- 21. Лелята, която винаги следват, огъва перото. bala yila bangun mugunan agu ban almunagu waruman.
- 22. Спящият посум пренебрегва мощния шум. bala muŋga baŋgul midindu ɹagundu ŋaɹin.
- 23. Гъсеницата търси мъжа, който винаги носи камъни. bayi yara dibandimbanaymuna bangul bayimbambu gunipu.

Задача №2.

	умбу-унгу		умбу-унгу
1	telu	24	tokapu
2	talu	$48 = 24 \times 2$	$tokapu\ talu$
3	yepoko	$72 = 24 \times 3$	$tokapu\ yepoko$
12	rurepo	$\alpha \neg \beta := (\alpha - 4) + \beta,$	α - nga β
16	malapu	$\alpha \in \{12, 16, 20, 24, 28, 32\},\$	
20	supu	$\beta \in \{1, 2, 3\}$	
24	tokapu	$\gamma + \delta$,	γ δ
28	alapu	$\gamma = 24k, k \in \{1, 2, 3\},\$	
32	polangipu	$9 \le \delta \le 32, \delta \ne 24$	

- (a) $tokapu \ polangipu = 24 + 32 = 56,$ $tokapu \ talu \ rureponga \ telu = 24 \times 2 + 12 \neg 3 = 57,$ $tokapu \ yepoko \ malapunga \ talu = 24 \times 3 + 16 \neg 2 = 86,$ $tokapu \ yepoko \ polangipunga \ telu = 24 \times 3 + 32 \neg 1 = 101.$
- (b) $13 = 16 \neg 1 = malapunga \ telu$, $66 = 24 \times 2 + 20 \neg 2 = tokapu \ talu \ supunga \ talu$, $72 = 24 \times 3 = tokapu \ yepoko$, $76 = 24 \times 2 + 28 = tokapu \ talu \ alapu$, $95 = 24 \times 3 + 24 \neg 3 = tokapu \ yepoko \ tokapunga \ yepoko$.

Задача №3.

	1-во л.	ед.ч.	1-н	30 Л. М	ин.ч. і	2-ро л. ед.ч.	2-ро л. мн.ч.	3-то л. ед.ч.	3-то л. мн.ч.
A	nau-							du-	ditu-
В	natzai- gatzaiz		tzaizk	ci-			zai-	zaizki-	
Z		-t			-gu	- zu	-zue		-te
		A		В	Z				
ah	aztu	— за	KOI	то —	кой	забрави			
hu	rbildu			кой	кого	доближи			
lag	gundu	на ко	ОГО		кой	помогна			
mi	intzatu			кой	с кого	говори			
uk	itu	кого			кой	докосна			

(a)

 $ahaztu\ ditut$ lagundu dute те му помогнаха аз ги забравих ahaztu zaizkit lagundu nauzue вие ми помогнахте ahaztu zaizu $mintzatu\ natzaizu$ аз говорих с тебе ти го забрави mintzatu qatzaizkizue hurbildu natzaizue ние говорихме с вас аз ви доближих mintzatu zaizkigu те говориха с нас hurbildu zait той ме доближи ukitu ditugu ние ги докоснахме lagundu ditugu ние им помогнахме ukitu naute lagundu dituzu ти им помогна те ме докоснаха

- (b) ти ме докосна $ukitu\ nauzu$, те ме доближиха $hurbildu\ zaizkit$.
- (c) $lagundu\ dut$ аз му помогнах, $hurbildu\ gatzaizkizu$ ние те доближихме.
- (d) ти го забрави $(ahaztu\ zaizu)-ahaztu\ duzu.$

Задача №4. Изречението има следния строеж: S *paa* V O [O'] (S: подлог, V: глагол, O: допълнение, O': още едно допълнение).

	давам	наричам	удрям, убивам
0	на кого	кого	кого
0'	какво	как	с какво

Всяко съществително се предхожда от член, който е a, ако това е първото трето лице в изречението, и bona в противен случай. По същия начин се избира и формата на местоимението за 3-то л. ед.ч. e или bona.

Лични местоимения:

	1-во л. ед.ч.	1-во л. мн.ч.	2-ро л. ед.ч.	2-ро л. мн.ч.	3-то л. ед.ч.	3-то л. мн.ч.
S	enaa	enam	ean	eam	eove	eori
O, O'	anaa		vuan	ameam	e, bona	

- (a) 13. *Eam paa ani a overe.* Вие изядохте кокосовия орех.
 - 14. Ean paa tasu a oraoraa bona kae. Ти удари магьосника с чантата.
 - 15. *Eove paa tara ameam.* Той ви видя.
- (b) 16. Ние ти дадохме яденето. $Enam\ paa\ hee\ vuan\ a\ taba'ani.$
 - 17. Той ме нарече дете. $Eove\ paa\ dao\ anaa\ bona\ beiko.$
 - 18. Аз го убих с това. $Enaa\ paa\ asun\ e\ bona.$
 - 19. Магьосникът даде на момчето рибата. A oraoraa paa hee bona visoasi bona iana.

Това, за което е ставало дума в контекста, се изнася на първо място и получава члена \boldsymbol{a} . Ако при това подлогът-местоимения се измества зад глагола, губи началното \boldsymbol{e} -. Ако се измества подлогсъществително, той запазва члена \boldsymbol{a} .

$$\begin{array}{c} \underline{\mathsf{S}} \ paa \ \mathsf{V} \ \mathsf{O} \ [\mathsf{O}'] \to \ \underline{\mathsf{S}} \ paa \ \mathsf{V} \ \mathsf{O} \ [\mathsf{O}'] \\ \mathsf{S} \ paa \ \mathsf{V} \ \underline{\mathsf{O}} \ [\mathsf{O}'] \to \ \underline{\mathsf{O}} \ paa \ \mathsf{V} \ \mathsf{S} \ [\mathsf{O}'] \\ \mathsf{S} \ paa \ \mathsf{V} \ \mathsf{O} \ \underline{\mathsf{O}'} \ \to \ \underline{\mathsf{O}'} \ paa \ \mathsf{V} \ \mathsf{S} \ \mathsf{O} \end{array}$$

- (с) 20. (Защо се обиди магьосникът?) Те нарекоха магьосника жена.
 - A oraoraa paa dao ori bona moon.
 - 21. (Защо е мокра брадвата?) Момчето уби рибата с брадвата.
 - A toraara paa asun a visoasi bona iana.

Задача №5. Когато две думи образуват словосъчетание, формата на първата се променя както следва:

Същото става, когато се образува прилагателно чрез удвояване на съществително или глагол: ${\it `ele + `ele \to `el'ele'}$ близо съм $\times~2=$ плитък'.

Словоредът е

- $\boxed{\mathsf{N}_1 \ \mathsf{N}_2}$ (N_1 : определяемо, N_2 : определение);
- $\overline{\sf N}$ A $\overline{\sf A}$ (също и със значение 'който има A N': huag 'el'ele 'сърце + плитък = нетърпелив');
- VO (образуваната сложна дума може да бъде съществително или глагол: a 'öf fau 'изчерпвам + година = край на годината', $h\ddot{u}l$ $h\ddot{a}fu$ 'обръщам + скала = духам (за ураган)').
- (a) 'u'u ръка, isu нос, kia врат (шия), leva коса, mafa око, susu гърди, huga сърце.
- (b) tiro стъкло, poga дупка, $huag\ lala$ търпелив, $haf\ puhraki$ вулканична скала, $maf\ pogi=maf\ pala$ сляп.
- (c) кръгъл kalkalu; режа копра 'ol niu; къдрава коса $leav\ pirpiri$; лепкав pulpulu; светвам rima; боклук mofa.
- (d) дума: fäega (или fäeaga, fäeagu).
 - ullet изчерпвам: a 'of i (или a 'öf i, a 'öf i, a 'öf i, a 'of i).